

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—HERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoluta

Partea oficială.

Peregrinaj la sf. Mănăstire dela Lupșa.

Dorind să zidim Biserica lui Dumnezeu, viie și însuflețită prin unirea rugăciunilor Fraților împreună lucrători în via Domnului și ale credincioșilor, cari tot mai mult trebuie să se simtă un suflet și un trup în Biserica lui Dumnezeu, vom alergera, cu dragă inimă, și în anul acesta, ca și în anii trecuți, pentru praznicul Nașterii Prea Curatei Vergure Maria, 8 Septembrie, la *st. Mănăstire dela Lupșa*, din Munții Apuseni, atât de scumpi sufletului nostru, unde cu ajutorul Domnului vom pontifica Liturgia arhierescă și vom vesti cuvântul Evangheliei popoului adunat.

Onorat Frațiile Voastre veți binevoi a vesti aceasta popoului de pe amvon, îndemnându-i să vină cât mai mulți la împreunata rugăciune dela sf. Mănăstire a Lupșei. Alergați cu toții la locul de sfântă întâlnire, pentru a lua din belșug darurile cerești: putere de viață și dumnezească binecuvântare.

Cluj la 24 August 1933.

Nr. 5076.

Hirotonire.

Duminecă în 13 August a. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi, iar în ziua de 15 August a. c., sărbătoarea Adormirii Prea Curatei Vergure Maria, la sf. Mănăstire dela Nicula, întru preoți, clericii diecezani: *Pompei Ciaca, Ioan Chezan și Ioan Rognean*,

Cluj, la 16 August 1933.

Nr. 4810.

Peregrinaj la sf. Mănăstire dela Strâmbu.

Aducem la cunoștința Veneratului nostru Cler eparhial și a iubitului popor credincios, că și anul acesta, ca în anii trecuți, la 14 Septembrie a. c., sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, vom peregrina la *sf. Mănăstire dela Strâmbu*, unde cu ajutorul Domnului vom săvârși sf. Liturgie arhierescă și vom ține cuvântare popoului credincios adunat la aceea sf. Mănăstire.

Onorat Frațiile Voastre, vestind acestea de cu bună vreme credincioșilor, îi veți îndemna să alerge în număr cât mai mare la sfânta Mănăstire a Strâmbului, pentruca acolo prin rugăciuni să obțină bogate darurile cerești și binecuvântările Domnului.

Cluj, la 24 August 1933.

Nr. 5077.

Primiri în Clerul tinăr.

Cu ocaziunea concursului ținut în 18 August a. c. s'au primit în Clerul tinăr și pe cursul I al Academiei noastre de Teologie, următorii tineri cu bacalaureat: 1. Băieșiu Octavian din Târlișua, 2. Buda Victor din Costeni, 3. Bugnariu Gavril din Mica, 4. Buzăși Ioan din Mintiul Gherlei, 5. Cherestes Ioan din Bungard, 6. Chira Ioan din Dej, 7. Ciocârlă Emil din Parva, 8. Iepure Ioan din Dej, 9. Lupaș Virgil din Giula, 10. Oltean Cornel din Fodora, 11. Prunduș Augustin din Cășeiu, 12. Rus Liviu din Mocod, 13. Simule Ananie din Solomon, 14. Tămaș Valentin din Pinticul român.

Din șed. konz. 18 August 1933.

Nr. 4949.

Instrucțiuni pentru echivalent.

Pentru orientarea Veneratului Cler, dăm în cele de mai jos lămuririle de lipsă pentru interpretarea Articolului 16 § 3, și următorii din Legea timbrului, referitor la echivalent:

Conform punctului b. din acest Art. și §, sunt scutite de plata impozitului asupra bunurilor de mână moartă: imobilele parohiale ale culturilor religioase, cari nu produc nici un venit. Se exceptează clădirile și terenurile de cultură (adecă grădină, pământ arabil, fânaș și pășune) până la întindere de 6 hectare, date în folosința personală slugitorilor cultului (preot, cantor) pentru completarea salariului, cari deși produc venit, se consideră ca și când nu ar produce și, ca atari, se bucu.ă de scutire.

Ori ce alte imobile ale culturilor religioase, dacă produc venit, se impun. Dacă nu produc nici un venit (cum este clădirea bisericii, a școlii, țințirumul) nu se impun.

Pădurea nu este pământ cultivabil, adecă nu este teren de cultură, deci, dacă produce venit, se impune. Nu se scutește nici măcar porțiunea dată spre folosință slujitorilor cultului pentru completarea salariului, fiindcă legea scutește sub acest titlu numai porțiunea de teren de cultură, ori pădurea nu este teren de cultură

În ce privește modul de evaluare: Se ține seamă de valoarea penală, care în lipsă de alte elemente de apreciere nu poate fi inferioară:

a) pentru imobilele rurale cifrei rezultate din multiplicarea venitului imposabil din roluri cu 10;

b) pentru imobile urbane cifrei rezultate din multiplicarea venitului imposabil din roluri cu 15%.

Deci, dacă imobilul rural imposabil, conform rolului dela Percepție, are venit anual 500 Lei, valoarea, după care se impune cu echivalent este: $500 \times 10 = \text{Lei } 5000$. Iar cota de impunere este 0,40%. Deci imp. de echivalent va fi: $500 \times 0,40$

$$\frac{500 \times 0,40}{100} = \text{Lei } 2.$$

Intrucât Comisiunea de impunere

nu s'ar conforma normelor de mai sus, să se facă apel, întemeiat pe aceste norme, în termen de 20 zile dela pronunțare. Dacă nici Comisiunea de apel nu le-ar respecta, se poate face recurs la Tribunal, sau la Curte, dupăcum venitul este sub 100.000 sau peste aceasta sumă. Apelul este scutit de timbru. Recursul se timbrează. Apelul va putea fi făcut și de preot, recursul însă este bine, ca să fie redactat de avocat.

Din șed. conz. 10 Aug. 1933.

Nr. 4618

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Onoratul *Ioan c. Lehene*, fost paroh în Dretea (tr. Huedinului), a re-pausat în Domnul în ziua de 30 Iunie a. c. în anul 74 al vieții și 49 al preoției.

Onorat Frațiile Voastre veți aduce la altarul Domnului sufragiile pii îndatinate pentru odihna sufletului ador-mitului în Hristos Frate.

Cluj, la 14 Iulie 1933.

Nr. 4100.

Concurs la parohii.

Parohia *Feldru*, din Vicariatul Rodnei, se curentează cu termenul de 15 *Septembrie* 1933.

Din șed. conz. 18 August 1933.

Nr. 4946.

Parohia *Gheorgheni*, situată în tr. Cluj, devenită vacantă prin trecerea în pensie a Onoratului Aurel Șchiopu, se curentează cu termenul de 15 *Septembrie* 1933.

Din șed. conz. 24 August 1933.

Nr. 4290.

Doritorii de-a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutoriul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 9233 la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezaji
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie se fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficiala.

Din Apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

— Vizitațiile canonice din Sân-Mihaiul Almașului, Hida, Chendrea, Trestia, Chechiș, Gâlgău, Tihău, Var, Gârbou, Călacea, Poptelec, Cernuc, Căprioara, Recea-Cristur, Panticeu, Cătălina, Sărata, Voivodeni, Strâmba, Mănăstirea Strâmba, Ugruțiu, Așchileul mare. —

Sfârșind vizitarea parohiilor — cuprinse în itinerariu din tractul Buciumi, Prea Sfinția Sa neobositul nostru episcop Iuliu fără a face vre-o pauză, a început vizitarea parohiilor din tractul protopopesic al Gârbaului.

Și poporul din acest tract, a primit pe purtătorul cuvântului lui Dumnezeu, cu mult entuziasm și sfântă însușire, încunjurându-l tot timpul cu nețărmurită dragoste. Se poate afirma cu toată tăria, că în manifestarea acestei dragoste nu a lipsit din ceace poate oferi o inimă cu adevărat iubitoare.

Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat la granița județului, de către d. senator Tămăș și primpretor Victor Rusu, și-a fost condus în

Sân-Mihaiul Almașului.

Prea Sfinția Sa a fost condus la biserică unde la ora 9 seara a oficiat împreună cu soborul de preoți ce-l însoția, o Litie. Noaptea Prea Sfinția Sa a fost găzduit în casa preotului Virgil Tămășan, vrednicul preot al comunei.

Mercuri Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu, dimpreună cu pâr. I. Agârbiceanu, profesor Popa, Leinenyi, Mureșan, Lehene, Varga și Virgil Tămășan, au început la orele opt dimineața, slujba religioasă care s'a oficiat într-un baldachin făcut în curtea bisericeii. Au asistat peste 700 credincioși.

La orele 8.30, a sosit dela Cluj și d. ministru Emil Hațiegan, care a fost obiectul unor manifestațiuni de simpatie din partea sutelor de săteni, pentru care sărbătoarea zilei a fost dublată prin prezența ministrului Ardealului.

După serviciul divin Prea Sfinția Sa a ținut o splendidă predică prin care în cuvinte înălțătoare și pline de farmec a povăduit frumoase povește creștinești.

Din predica Prea Sfinției Sale redăm câteva fraze sublime reținute, din cele multe cari se împleteau melodios, formând o capodoperă de cuvântare bisericească.

„Din tot ce este Dumnezeu în noi, sufletul este făcut după asemănarea Tatălui ceresc și sufletului trebuie să-i dăm în primul rând, grija curățirii de păcate Sun-

tem fiii lui Dumnezeu, care deopotrivă ne iubește pe toți și mândria de a fi singurele creaturi cu scânteie dumnezească în noi, — cu suflet simțitor — nu trebuie uitată de dragul grijilor și luptelor pentru existență. Fiți buni, iubiți-vă și iubiți pe Domnul, care dă roadă pământului, putere brațelor voastre și înțelepciune gândurilor voastre. Numai așa, calea adevărului descoperită nouă de Fiul lui Dumnezeu, ne va duce către viața viitoare vecinică și fericită. Dumnezeu să vă binecuvânteze și Eu — încheie Prea Sfințitul — cerșesc din inimă mila Domnului pentru voi : îndurare și bună pace“.

Sutele de credincioși adânc emoționați, au ascultat predica Prea Sfinției Sale în timpul caldelor cuvinte rostite, ochii multora se umeziseră de lacrimi.

După sfârșitul înălțătoarei predici Prea Sfinția Sa a vizitat câteva familii fruntașe din Sân-Mihai, și mai multe familii necăjite, cărora le-a adus prin prezența Sa și prin sfaturile Sale alinarea necazurilor în cari se zbat. În urmă, în casa preotului Virgil Tămășan, Prea Sfinția Sa a primit audiențe dând sfaturi celor ce le-au solicitat, iar d. ministru Emil Hațiegan, a soluționat imediat, câteva probleme de interes local ale sătenilor din Sân-Mihai. La ora 3 Prea Sfinția Sa împreună cu d. ministru Emil Hațiegan, au plecat în comuna Hida pentru continuarea vizitațiunilor.

Primirea, serviciul religios și predica Prea Sfințitului Iuliu în Hida

La orele 3.30, pe o ploaie torențială a sosit la Hida Prea Sfinția Sa și d. ministru Emil Hațiegan. Din partea autorităților, comunale a : fost rostite cuvinte de bun sosit, urmând apoi recepția diferitelor asociațiuni și instituții din Hida.

Astfel, începând dela ora 16 până la ora 19 au prezentat omagiile lor, înaltului Prelat: preotul Tămășan Virgil, cu membrii curatoratului, preotul ortodox Clonța, Asociația Femeilor romano-catolice, preotul reformat Kovacs cu o delegație, Rabinul comunității izraelite și dr. Herskovics, președintele comunității, Reuniunea Femeilor

Române, (a fost reprezentată printr'o delegație, iar dna dr. Ignat presidenta reunită), a rostit câteva emoționante cuvinte omagiale), Femeile de rît reformat (prin dna Szilagyi și o delegație), primpretor Hossu în numele locuitorilor, directorul școlii primare L. Nosa în numele corpului didactic, dr. Blasi șef judecător în numele judecătoriei, percepția și funcționarii serviciului de control, funcționarii oficiului postal, și șeful postului de jandarmi din Hida.

Serviciul religios și predica

Din cauza ploii abundente ce nu înceta să cadă, serviciul religios a început după ora 18. Oficierea serviciului divin, a fost făcută în mod magistral și predica Prea Sfinției Sale a fost rostită într'o formă sublimă emoționând numeroasa asistență a credincioșilor. După ora 19.30 când slujba religioasă și frumoasa predică a Prea Sfinției Sale s'au terminat, Prea Sfinția Sa a început vizitarea locuitorilor din Hida, care L-au primit cu mult entuziasm și nețărmurită dragoste.

Către orele 9 seara d. ministru Hațiegan a plecat spre Cluj, ovacionat de prietenii partidului național țărănesc, în timp ce Prea Sfinția Sa, era în cont nuarea vizitațiilor din Hida.

Nu putem încheia acest reportaj, fără de a sublinia în prealabil, importanța strădanilor: Prea Sfinției Sale, care aduce prin neobosita sa muncă, un imens serviciu tuturor românilor în general și Bisericii unite în particular. Vrednicul și neobositul Prelat, purtătorul cuvântului lui Dumnezeu este totdeauna plin de glorie, la înaltul său post. Cu astfel de slujitori ai altarului ne putem mândri noi români.

Din Hida Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Chendrea,

unde la marginea comunei și în fața primei porți triumfale, a binevenat d. notar Cornel Georgea, la a II-a poartă dsoara Aurelia Seștras, predând un frumos buchet de flori, iar la biserică harnicul preot al locului, pâr Virgil Seștras a rostit calde cuvinte de bun sosit în numele poporului. Dela intrarea în comună până la biserică Prea Sfinția Sa a fost transportat într'un frumos car alegoric tras de 10 boi, iar în urma carului minunatul cor al tineretului, condus de d. Aurel Seștras teolog absolvent, a executat frumoase cântări bisericesti.

După liturgia arhierască și predica cu adevărat înălțătoare de suflete, au urmat la casa parohială recepțiile, la cari au prezentat omagiile: curatoratul, biserică ortodoxă reprezentată de trei preoți din jur, primăria și școala. Au urmat apoi 12 vizite pela

credincioșii și bolnavii din comună cari sfârșindu se la ora două sa servit masa, după care Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Trestia

la depărtare de 3 km.

Cum acest drum nu se poate practica decât cu carul, trecându-se peste ape, Prea Sfinția Sa și suita au fost transportați acolo în două care alegorice, trase de câte 6 boi frumos împănati. A binevenat la poarta triumfală primarul comunei Ioan Pîntea, iar la biserică pâr, Virgil Seștras. După oficierea serviciului divin, cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, Prea Sfinția Sa a făcut 7 vizite în comună, iar la casa curatorului Pîntea Grigore a Stanei, care a servit și o gustoasă agapă, au avut loc recepțiile.

De aici Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre frunțașă comuna

Chechiș,

care actualmente este și sediul protopopesc al tractului Gârbău. Intrarea în comună s'a făcut pe inserate. Minunatul tablou din fața superbe porți triumfale, de care atârna un candelabru cu 12 lumini aprinse, e greu de descris. Toată suflarea comunei, circa 1500 suflete, în hamă de sărbătoare, și cu flori în mâni, aștepta cu sfântă înfrigurare sosirea Marelui Păstor. În fruntea copiilor de școală, 4 elevi așteptau cu mari facții, aprinse în mână, iar capetele tuturor școlarilor erau încununate cu mandle cununițe de flori, având aspectul unei nevinovate cete de ingerași. Carul alegoric, cu cei 14 boi înjugati, încă era o strălucită înfrumusețare a priceperii și destoiniciei țărânului și țărâncei române. Pomișorii întâpeniți la juguri și a căror crengi erau îmbrăcate cu multă măiestrie, în fulgi de pene albe, făceau impresia unor pomi de crăciun îmbrăcați în fulgi de zăpadă. La tot cazul acest minunat tablou, păcat că nu s'a putut eterniza lipsind aparat fotografic; filmat la un cinematograf din străinătate, ar storce admirații fără preț, pentru gustul și destoinicia poporului român.

Au binevenat cu mult avânt și căldură, primarul Gherasim Lupoian și învățătorul dir. Emil Sârbu, iar la biserică în fruntea unui sobor de preoți a rostit un memorabil discurs de bun sosit, omul cu multă autoritate și distinsul protopop pâr. Demetriu Mureșan parohul locului. Vădit emoționat de această caldă și sinceră manifestație de dragoste, a mulțumit Prea Sfinția Sa, oferind totul, drept omagiu atotputernicului Dumnezeu, în numele căruia a venit.

Ziua următoare s'a săvârșit liturgia arhierască cu o predică, despre care se poate spune că a fost cu adevărat înălță-

toare de pe pământ la ceriu. În cadrele acestei predici Prea Sfinția Sa a întărit de protopop actual spre bucuria generală, pe păr.: Demetriu Mureșan, fost până acum administrator protopopesc, învestindu-l cu toate drepturile unui protopop actual.

Au urmat apoi la casa parohială recepțiile și 15 vizite în comună, după cari s'a servit masa.

*

După masă Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Gâlgău.

Aici a binevenat în fața celor două porți primarul Victor Călăceanu, înv. dir. George Sabo și dna Sabina Pop în numele Reuniunii Mariane predând un buchet de flori, iar la biserică tinărul preot păr. Aurel Pop a rostit adânc simțite cuvinte de bun sosit.

După oficiul divin cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, au urmat și aici recepții și 10 vizite la credincioși.

De aici Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Tihău,

unde s'a ajuns deodată cu înseratul. Un banderiu compus din 30 de mândrii călăreți au întâmpinat pe bunul Arhiereu, iar în comună în fața porții triumfale s'a repetat la perfecție minunatul tablou din comuna Chechiș, cu adausul, că la carul alegoric de aici, cu fost înjuțați 18 boi tot așa de artistic împănați.

Au rostit discursuri de bun sosit la poarta I a d. notar Geza Herczeg, la a II-a d. dir. școlar Augustin Maxim și fetița Valeria Maxim predând flori, iar la biserică harnicul și însuflețitul preot al iocului păr. Alexandru Nosa.

Liturgia arhierească s'a săvârșit cu mare solemnitate în pavilionul castelului baronului Jozsika. Predica Prea Sfinției Sale rostită cu acest prilej a fascinat mulțimea, storcând din ochii tuturor lacrimi de fericire și admirație.

La recepții s'au prezentat curatoratul, școala, primăria, Reuniunea femeilor și călăreții. Prea Sfinția Sa a vizitat apoi 15 credincioși și biserică nouă potrivită cu adevărat și de catedrală pentru un oraș, care este deja sub acoperiș. Durere, din cauza împrejurărilor critice financiare, nu se poate prevedea când se va putea termina această frumoasă biserică, cu fondurile ei depuse la bănci. Grație harniciei preotului, parohia Tihău, are și o foarte frumoasă casă parohială edificată înainte cu 2 ani.

Constatările acestea îmbucurătoare, este foarte natural, au umplut inima Arhiereului de multă mângăiere și bucurie.

Insoțit de aceste mângăieri, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Var.

Aici a binevenat d. dir. școlar A. Radovici, primarul Andrei Popovici; iar la biserică păr. Alexandru Nosa. După oficiul divin cu predică, apoi recepții și vizite în comună, Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre frunțașă parohie

Gârbău.

Viziția canonică, adevărata cale de triumf a Prea Sfinției Sale începută în protopopiatul Buciumi, continuată pe Valea-Almașului din tractul Gârbou, a ajuns la punctul culminant cu ocaziunea întrării pe teritoriul județului Someș, în parohia frunțașă Gârbou (Cia-chigârbou).

Prea Sfinția Sa a fost primit la poarta triumfală, ridicată în granița județului Someș dinspre Sălaj, din partea dlui prefect de Someș Dr. Valer Biltiu cu solemnitatea și ținuta expresivă a autorității de stat creștin. Am văzut cu această ocaziune întruchiparea idealului dorit de veacuri, raportul firesc bazat pe tradiție: Biserica în continuarea activității ei de veacuri mântuitoare de neam prin reprezentantul ei, vrednic urmaș al marilor arhieriei istorici, și autoritatea statului român susținută la înălțimea ei, dorită de noi în deplina recunoaștere a vredniciei celei dintâi în rolul ei istoric și actual, pentru consolidarea și propășirea României, patria noastră iubită.

Toți frunțașii, autoritățile și toți cetățenii comunei Gârbou fără considerare la neam și confesiune, în ținută de mare sărbătoare, așteaptă la poarta frumos împodobită din comună, unde sosind Prea Sfinția Sa, însoțit de Reverendisimul d. Ion Agârbiceanu canonic și de suită, premers de un banderiu impozant de călăreți, trupa de călușeri a Căminului cultural din loc în frumosul nostru costum național, cu steag tricolor în frunte, cu steguleț treicolor unul fieștecarele din ei în mână, în sunetul clopotelor și salve de teacuri, corul compus din tinerii studenți și intelectuali, condus de d. Dumitru Lazar, directorul școlii pri-

mare, cântă „Pe Stăpânul și Arhierul. . .” iar vrednicul primpretor d. dr. Benedict Socaciu, talmăcește urările de bun sosît în numele cetățenilor. Pe calea împodobită cu frunze și presărată cu flori Prea Sfinția Sa înaintează spre biserică. La un arc triumfal, împletit din flori, binevențează și predă un buchet de flori, în numele societății Sf. Maria a femeilor dna Veturia dr. Ilea. La intrarea bisericii, sub o cunună de flori cu multă măiestrie împodobită, așteaptă clerul îmbrăcat în ornate și îl binevențează în numele credincioșilor pâr. Gavril Deac paroh local, în mână cu simbolul oficiului său: Crucea și Evangelia.

Prea Sfinția Sa cu solemnitatea și spontaneitatea-i cunoscută răspunde tuturor întâmpinărilor, mulțumește tuturor pentru omagiile aduse, accentuând, că totul trebuie considerat ca un omagiu adus Sfintei Biserici pentru preamărirea lui Dumnezeu.

Liturghia arhierescă celebrată cu mare solemnitate în ziua de 2 Iulie, frumseța bisericii cu artă și cu mult gust împodobită, cuvântul evangheliei vestit cu adevărat zel apostolic, corul tinerilor intelectuali, asistența tuturor autorităților și confesiunilor, recepțiile, vizitele la reprezentanții autorităților, intelectuali și plugari, masa comună, o frumoasă cunună de intelectuali din joc în frunte cu iubitul deputat de Someș d. dr. Victor Muntean, au imprimat un eveniment unic în istoria acestei fruntașe comune. Poate îi mândru destoinicul preot Gavril Deac, că a pregătit așa de admirabil sufletul societății din Gârbou pentru venirea apostolicului Arhieru.

Calea de apostolie a Prea Sfinției Sale Iuliu în acest ținut și în aceste vremi pentru sufletele credincioșilor obsedați de atâtea curente subversive și distrugătoare de suflete, vrășmașe Bisericii și temeliei Statului nostru, este cel mai mare act de binefacere ce se poate aduce astăzi și singurul remediu de a reînoi în sufletul intelectualului și plugarului român, carac-

terul tradițional al sufletului cinstit pătruns de idealul iubirei de biserică, patrie și neam.

Din Gârbău Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre comuna

Călăcea.

În fața porții triumfale a bineventat primarul Florea Ioan, elevul Chira Ioan și dșoara Ana Mihalyi, inv. predând în superb buchet de flori. Corul tineretului condus de d. dir. școlar Ion Petrescu a intonat imnul arhieresc, iar fetițele varia Chiș și Floare Domnița au presărat calea Arhierului cu flori până la biserică unde a rostit un frumos cuvânt de bun sosît d. dr. Victor Mihalyi avocat în Hida, fiu al acestei comune, și pâr. Moldovan, care substitue pe preotul local, actualmente bolnav în clinica din Cluj. După serviciul divin cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, au urmat la casa dnei preotese văduve Mihalyi recepțiile. Prea Sfinția Sa însoțit de d. dr. Mihalyi a cercetat și aci 12 credincioși. După masa oferită de dna Mihalyi, de-odată cu inseratul, Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre comuna

Poptelec,

unde toată suflarea așteaptă cu lumini aprinse fiind deja noapte.

Până în comună Prea Sfinția Sa a fost condus de un impunător banderiu de călăreți. La poarta triumfală au bineventat primarul Pop Ioan și dșoara inv. Anicuța Pop, iar copilița Cornelia Moldovan a recitat o frumoasă poezie ocazională predând flori. De aci Prea Sfinția Sa a fost transportat într'un car alegoric tras de 14 boi pe sprânceană. La poarta a II-a a bineventat dna preoteasă Anastasia Borz în numele Reuniunii Mariane predând și un superb buchet de flori.

La biserică Prea Sfinția Sa este întâmpinat de harnicul și însuflețitul preot al locului pâr. Gavril Borz. Și tabloul oferit de aceasta comună, merita să fie eternizat cu ajutorul unui aparat fotografic, care durere a lipsit.

A doua zi s'a celebrat în admirația a toată suflarea frumoasa liturgie arhierescă, cu predică. Cântările le-a executat minunatul cor al tineretului instruat de părintele Borz și condus cu pricepere de cantor.

Au urmat apoi la casa parohială recepțiile la cari și-au prezentat omagiile: curatoratul, primăria, școala și Reuniunea femeilor. După recepții Prea Sfinția Sa a făcut 12 vizite la credincioși.

Oprindu-se la școală pentru a-o vizita, Prea Sfinția Sa a avut parte de o surpriză foarte plăcută în sala de învățământ era organizată o expoziție de copii mici sub 6 ani, în scop de a primi binecuvântarea

arhierească. Un tablou admirabil. Ma ne cu copii la piept, mai având lângă ele încă câte 2—3. O bucurie mai mare nici că se putea face Arhiereului, cunoscut că foarte iubitor de copii.

Nu se poate descrie mângâierea și fericirea lăsată de Arhiereu, în toate sufletele prin cuvântarea plină de duioșie rostită cu acest prilej, pornind din cuvintele Mântuitorului „Lăsați pruncii să vie la mine...” Semnul crucii, făcut de Arhiereu pe fruntea copilașilor este cu caracter neșters și neuitat.

După aceasta, Prea Sfinția Sa reîntors la casa parohială, a împlinit dorința părintelui Borz, de a-i boteza și mirui personal copilașul din fașă. S'a servit apoi masa, după care Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Cernuc.

Aici au bineventat în fața alor 2 porți triumfale, construite cu deosebită artă, d. dir. școlar Alexandru Patiu, primarul Patiu Alexandru și Patiu Ațița predând buchet de flori: iar la biserică a spus cuvinte de mare bucurie vrednicul păr. Cornel Marcu parohul locului.

După serviciul divin cu predică și recepții, Prea Sfinția Sa a făcut 12 vizite la credincioși.

Din Cernuc Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre comuna

Căprioara.

În continuarea vizitațiilor canoice, Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu este primit cu acelaș entuziasm și sfântă însuflețire de către bunii credincioși, fără deosebire de confesiune.

Primiri grandioase s'au făcut Prea Sfinției Sale, nu numai în comunele vizitate oficios, ci și în acele, prin cari Prea Sfinția Sa a fost numai în trecere, ba chiar și în cele pur ortodoxe, așteptat fiind cu porți de triumf și vorbiri însuflețite.

În drum spre comuna Căprioara Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de un banderiu de călăreți, în numele cărora a bineventat tinărul Aurel Pop. Au mai rostit discursuri de bun sos în fața celor două porți triumfale d. notar Valer Murășan și d. dir. școlar Marin Ghencea de confesiune ortodoxă de loc din jud. Roman.

Un elev de cl. IV-a elementară predând un buchet de flori, a recitat o poezie ocazională.

La biserică a bineventat cu calde cuvinte păr. Vasile Pop, preotul locului. Liturgia arhierească — la care a dat răspunsurile frumosul cor al tineretului condus de tinărul Aurel Pop — s'a săvârșit cu mare fast în liber și în admirația tuturor cari pentru întâia oră au văzut liturghie

arhierească. După minunata cuvântare a Prea Sfinției Sale, au urmat la casa parohială recepțiile, apoi 12 vizite în comună și masa, după care Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Recea-Cristur.

Și aici călăreți, 3 porți triumfale, în fața cărora au bineventat d. secretar notarial Ioan Pop, d. dir. școlar Nicolae Cap și d. șoara Malvina Iacob, predând un buchet de flori; iar la biserică a spus calde cuvinte de bun sos și păr. Valer Varga preotul locului. După oficierea unui serviciu divin cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, au urmat la casa parohială recepțiile și 10 vizite la credincioși, după cari Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Panticeu

unde se ajunge deodată cu noaptea. Deși noapte, întreg poporul acestei comune, fără deosebire de confesiune și naționalitate, cu făclii aprinse în mâini așteptau sosirea bunului Părinte.

Dela poarta triumfală Prea Sfinția Sa a fost transportat până la vechea bisericuță, ce străjuiește într'un vârf de deal asupra comunei, cu un frumos car alegoric tras de 12 boi frumos împodobiți.

Au rostit frumoase discursuri de bun sos și d. primpretor Guilo Șorbano, d. dir. școlar Francisc Török și eleva Elena Török predând flori; iar la biserică păr. Ioan Bolduțiu, în adânc simțite cuvinte talmăcește bucuria credincioșilor pentru înalta cinste ce li-se face.

Ziua următoare s'a săvârșit cu deosebit fast sfânta liturghie arhierească, la un altar improvizat construit în mijlocul piațului, pentru a putea fi ascultată de toți. E de remarcat că în Panticeu s'au încuibat și înmulțit diferite secte pocăite ca: baptiști, mileniști, etc.

Pentru a le combate învățăturile greșite, Prea Sfinția Sa a rostit o înălțătoare cuvântare.

La recepții și-au prezentat omagiile curatoratul, bis. rom. cat., bis. reformată, comunitatea israelită, consiliul comunal, școala și sectele: milenistă și baptistă. După recepții Prea Sfinția Sa a cercetat pe 25 credincioși. Interesant cum creștinii eșiau în calea Arhiereului, rugându-i să-i ferească și pe ei, intrând în casele lor.

Sfârșindu-se vizitele abia la ora 4 p. m. s'a servit masa de către familia ospitalieră a păr. Bolduțiu, după care Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna Cătălina.

Din comuna Panticeu, unde înseși sectele pocăite și au expriat dorința de a mai fi cercetate de marele Arhiereu, despre care au spus că este: „Cu adevărat omul

lui Dumnezeu", Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Cătălina

Dacă n'ar vorbi biserița bine îngrijită dintr'un vârf de deal, nici nu ai ști, că grupurile de câte 5—10 case clădite în diferite văi, cari toate pornesc dela colina bisericeii — formează o comună de vrednici credincioși.

La abaterea din drumul țării, o superbă poartă de triumf vesteste, că bunii credincioși, pripășiți prin văile împodobite romantice cu dumbrăvi înverzite, așteaptă cu dragoste pe purtătorul cuvântului lui Dumnezeu. La a doua poartă triumfală, un frumos car alegoric și toată suflarea comunei primesc pe marele Păstor cu puternice urale. Aici d. director școlar Gheorghe Ionescu bineventează în numele comunei și școlii, iar elevul Constantin Mocean a recitat o poezie ocazională, predând un buchet de flori în numele școlărilor.

La biserică Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de vrednicul paroh al locului, pâr. Augustin David, care într'o frumoasă cuvântare rostită în numele credincioșilor, a arătat sentimentele de sinceră iubire și alipire față de Arhiereul lor.

După oficierea litiei, cu o impresionantă predică, în care a invitat poporul să rămână statornic în credința adevărată, Prea Sfinția Sa a stropit cu aghiasmă pe toți. Au urmat apoi la casa d. director școlar recepțiile și 7 vizite la credincioși.

Sfârșindu-se vizitele, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Sărata.

Un banderiu din 30 călăreți au întâmpinat pe Arhiereu la 2 km. depărtare de comună.

La poarta triumfală din marginea comunei, așteaptă întreg poporul, rostind în numele lui însuflețite cuvinte de bun sosid d. notar Ștefan Ajtasy, directorul școlar Constantin Stroia, iar școlarul de cl. V-a Aurel Trifan recitând poezia „Apostolii” a predat un buchet de flori. La biserică a rostit un cuvânt de ban sosid pâr. Augustin David.

A doua zi Prea Sfinția Sa a oficiat liturgia arhierească la care a participat poporul în masă compactă. Predica rostită și cu acest prilej a înduișat toate sufletele. Au urmat apoi recepțiile ce au avut loc la casa parohială. Au urmat și aici 12 vizite la credincioși, după cari s'a vervit masa. După masă Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre comuna

Voivodeni.

Caldă și măreață primire s'a făcut Prea Sfinției Sale în aceasta comună. Călăreți, două care alegorice, și trei porți triumfale mărturiseau desp.e bucuria sfântă, cu care

era așteptat Arhiereul. Au spus cuvinte isvorite din sinceră dragoste primarul Simion Colceriu, inv. dir. Simion Colceriu și eleva Mărioara Colceriu, predând frumoase flori, iar la biserică a bineventat cu adânc simțite cuvinte tinărul preot el comunei pâr. Augustin Cerghi. După săvârșirea serviciului divin cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, au urmat la casa parohială recepțiile și 10 vizite la credincioși.

Din comuna Voivodeni, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Strâmba

renumită pentru Mănăstirea cu același nume și pentru școalele ce au existat pe lângă această mănăstire din veacul al XVII—XIX-lea. Mănăstirea și școala de lemn s'au construit în veacul XVII pe o moșie de 92 jug. donată de nobilul Ioan Munteanu de Fizeș, pentru: „creșterea copiilor nefericitei națiuni valahice”, condusă fiind de călugări.

Această școală a fost mai veche decât școlile Blajului cam cu 100 ani, și era pe vremuri cea mai renumită școală românească din nordul Ardealului. Se învăța aici scrisul, cititul, glasurile, laudele, tipicul, etc. Absolenții acestei școale, pentru a fi hirotoniți întru preoți, mai făceau apoi un curs de 40 zile la Blaj.

Călugării au făcut aici școală până în 1850, când școala s'a mutat în comună. Ultimii preoți și dieci ieșiți din ea, au repausat între anii 1880-1910.

De altfel Mănăstirea pare a fi mult mai veche. Cel puțin așa dovedește scrisoarea egumenului Nichifor, adresată Blajului în anul 1761 și în care spune: „De trei sute de ani stă această Mănăstire, păzind dreapta credință, nefiind turburată nici de Turci, nici de Tătari, etc.”

Inscripția de pe clopotul cel mic al Mănăstirii ne vorbește însă de anul 1679, de atunci vreme de 200 ani, aceasta Mănăstire cu școalele ei renumite, au fost fără îndoială, un nestâns și neprețuit focar de lumină pentru oropsitul popor românesc, în special pentru cele 5 județe: Cluj, Someș, Dobâca, Chior și Sălaj din nordul Ardealului.

În comuna Strâmba s'a ajuns pe înserate. Primirea grandioasă cu călăreți, 3 porți triumfale, 2 care alegorice, cor minunat și însufletire fără margini. Au binevențat tinărul Alexandru Șerban, vătaful călăreților, primarul Aurel Groza, inv. dir. Gavril Mititeanu și dsoara Alexandrina Groza, care a predat și un frumos buchet de flori, iar la biserică vrednicul și însuflețitul preot al locului pâr. Teodor Groza a rostit un ales și binesimțit cuvânt de binevențare.

Elevul de cl. III. primară Antoniu Groza, predând flori în numele școlărilor, a recitat următoarea poezie ocazională:

*„Preasfințite mult iubite,
Zile multe fericite,
Bun sosit pe aceste văi,
Unde Te așteaptă fii Tăi,
Cu credință și iubire,
Flori și multă bucurie
Noi cu supunere i-Ți predăm
Acest simplu buchetel
Nu-i buchet din florării
Ci-i cules de pe câmpii
Le-am strâns eu cu mâna mea
Pentru Preasfinția Ta“.*

Ziua următoare la liturghia arhierască săvârșită cu mare fast a dat răspunsurile minunatul cor în două voci al tineretului. Cuvântarea magistrală, rostită de Prea Sfinția Sa la sfârșitul liturghiei, a lăsat neuitate amintiri în toate sufletele.

După liturghie au urmat la casa parohială recepțiile, apoi 12 vizite la credincioși. Bucuria și fericirea cu care bunii creștini primesc pe Arhijereu în casele lor, ne-o arată în plină măsură primirea făcută Prea Sfinției Sale de către istețul țaran Ion Câmpean cu cei 5 copii ai săi. La sosirea Prea Sfinției Sale, copilul cel mai mare așteaptă în fața casei cu un drapel național în mână, iar cei mai mici doi, cu buchete de flori, presărând calea Arhierelui până în casă.

În casă așteaptă tatăl, care a rostit următoarea cuvântare, din inspirație proprie: „Binecuvintează dispunătorule familia supusului serv Ion Muntean. Cum Domnul Hristos a învins viforul

pe mare, ați biruit și Prea Sfinția Voastră răutățile vremii, căci nu v'au putut împiedeca nici viforul vântului, nici ploaia, nici întunecul nopții, ați venit la noi să ne arătați lucruri minunate și să ne dați alese staturi ieșite din inimă părințească. Nici părinții, nici moșii și strămoșii noștri, ba nici dealurile acestea n'au avut ocaziunea să vadă lucruri așa minunate și frumoase, ca cele de azi. Deaceea se bucură toată făptura, iar sufletele noastre se ridică mai presus de firea cea lumească. Vă mulțumim din tot sufletul nostru pentru binecuvântare, și cu închinăciune vă dorim dela bunul Dumnezeu viață lungă, ca să mai puteți duce și altora astfel de fericire și bucurie“.

După masa oferită de familia ospitalieră a părintelui Groza, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre

Mănăstirea Strâmba.

Aici așteptau câteva sute de credincioși din apropierea Mănăstirii. În ușa bisericii în care se face pelerinaj destul de cercetat, în fiecare an la Sf. Marie, a salutat cu calde cuvinte pâr. Teodor Groza, care administrează Mănăstirea. După oficierea unui serviciu divin cu predică și rugăciuni pentru mării dascăli ai fostei școli de pe lângă Mănăstire și după cercetarea edificiului din care a răsărit atâta lumină pentru strămoșii noștri, Prea Sfinția Sa se îndreaptă spre comuna

Ugruțiu.

Trecând prin comuna Drag, Prea Sfinția Sa este așteptat în fața unei falnice porți triumfale de întreg poporul în frunte cu primarul, care spune frumoase cuvinte de bun sosit. Prea Sfinția Sa a sfințit apoi o frumoasă cruce, ridicată în marginea comunei, rostind o impresionantă cuvântare despre sfânta cruce, izvor dătător de viață și putere.

În Ugruțiu s'a ajuns între ora 9 și 10 seara. Primire la fel de grandioasă celei din Strâmba. Călăreți, 2 care alegorice și însuflețite vorbiri de binevențare rostite de primar, directo-

rul școalei, iar la biserică de însuflețitul preot local, păr. Leheni. Ziua următoare s'a săvârșit liturghia arhierască cu predică, apoi la casa parohială recepții și 8 vizite la credincioși.

În Ugruțiu s'a făcut încheierea vizitațiilor din tractul Gârbou. Părintele Demetriu Mureșan, distinsul protopop al tractului Gârbou, înconjurat de preoții săi, s'a prezentat Prea Sfinției Sale, pentru a mulțumi munca cu adevărat apostolică săvârșită cu atâta abnegație și dragoste în cuprinsul celor 20 parohii aparținătoare tractului Gârbou: „Prin neîntrecutele cuvântări, ați întărit nu numai credința din suflete, ci și cuvântul și propovăduirea noastră, ajutându-ne efectiv la edificarea Bisericii vii a lui Hristos, scopul de căpetenie al apostolatului sfânt, ce faceci de aproape 16 ani. Dacă icoana, ce rețineți din acest drum apostolesc, va avea și puncte nu destul de luminoase, rugăm a înmuia penelul în grația inimei nobile, ce aveți, și a le îndrepta de așa, că această icoană să reprezinte fidel intențiunile curate și pline de dragoste, cu cari ați fost așteptat“.

Prea Sfinția Sa vădit mișcat își exprimă recunoștința pentru elanul de însuflețire și dragoste, de care a fost înconjurat pretutindeni. „Nu fastul — a zis Prea Sfinția Sa — fac credința asemănătoare celei din primele veacuri și care a transpirat la tot pasul din acest fast, mă măgulește și urmărește. Suntem frați și ca atare cu puteri unite servim același ideal. Ceeace vă cer este, ca cu rânduri strânse, mână în mână, fiind una, să ducem la biruință steagul acestui ideal. Cuvinte de laudă și recunoștință exprim pentru munca serioasă, ce depuneți în șogorul mântuirii sufletelor. Fiți totdeauna la datorie, după cerințele vremii, cu multă dragoste pentru credincioși, înființând coruri și reuniuni. Astfel veți câștiga inima lor și îi veți aduna în jurul altarului.“

După această duioasă despărțire, și după masa oferită de familia ospitală a păr. Leheni, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre

Așchileul Mare

aparținătoare tractului protopopesc la Clujului.

Și aici Prea Sfinția Sa este primit cu cel mai cald entuziasm și cea mai sfântă însuflețire. Banderiul de călăreți ieșit întru întimpinare, au condus pe Arhieru până la superba poartă trimfală ridicată în marginea comunei. Aici aștepta toată suflarea în frunte cu școala și excelentul cor pe 4 voci al societății A. G. R. U. Nu a lipsit nici minunatul car alegoric, la care erau înjuțați cei mai frumoși 16 boi albi din comună și cu care au transportat pe bunul Arhieru până la biserică.

Discursuri de bun sosit au rostit d. notar Ion Cupcea, d. sub-revizor pensionat Ioan Hațieganu, iar fetița Eugenia Vlad a predat un frumos buchet de flori. În drum spre biserică, corul cânta în urma caruii frumoase cântări religioase. La casa parohială Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de d. senator Simion Tămaș și eleva Ileana Adalinean predând flori a recitat următoarea poezie ocazională:

„Excelență, Preasfinția Voastră
Bine ați venit în comuna noastră,
În numele celor mulți școlari
Unii mai mici, alții mai mari
Vă zic: la noi bine ați-venit
Părinte bun și Preasfințit,
Căci noi școlarii vă iubim
Și sănătate va dorim.

La biserică Prea Sfinția Sa a fost binevenat în alese cuvinte de harnicul preot al locului păr. Adalineanu. Ziua următoare în prezența unei mari mulțimi de credincioși, la un altar construit în liber, s'a săvârșit cu deosebită solemnitate sfânta liturghie arhierască, la care a dat răspunsurile strălucitul cor condus de d. învățător din loc. Strălucita cuvântare rostită de Prea Sfinția Sa la sfârșitul liturghiei, a stors din ochii tuturor lacrimi de admirație și fericire, lăsând în suflete cele mai dulci și neuitate amintiri.

Au urmat apoi la casa parohială recepțiile la cari și-au prezentat omagiile: curatoratul, școala, biserica re-

formată, primăria, A. G. R. U., corul, intelectualii și tineretul din comună.

După recepții Prea Sfinția Sa a vizitat 15 credincioși. Abia la ora 3 s'a ajuns la masa oferită de familia ospitală a păr. Adalineanu. După masă Prea Sfinția Sa însoțit de păr. canonic Ion Agârbiceanu și prof. de teologie Silviu Popa, cu sufletul încărcat de

cele mai fericitoare mângăieri, s'a reîntors la reședință.

În acest drum apostolic, Prea Sfinției Sale i s'au făcut grandioase primiri și în comunele în cari a fost numai în trecere, ba chiar și în cele pur ortodoxe. Despre aceste vom vorbi în articolul următor și totodată final.

S Popa.

Raport general,

despre activitatea uniunii „Sf. Maria” a femeilor române unite din Gherla, desfășurată în intervalul dela 10 Aprilie 1932 până la 7 Mai 1933.

Onorată Adunare Generală,

Cârmuitorii Bisericii lui Isus Hristos în frunte cu Papa, lupta din răzputeri pentru a trezi conștiințele oamenilor, la o viață morală mai bună mai creștinească. Și glasul lor îndemnător spre bine are răsunet. Peste tot locul se organizează permanent și sistematic lumea creștină în slujba „Împăratului Hristos”. Puterea credinții lucrează și azi. Dragostea față de Dumnezeu și față de deaproapele trăiește vie în sufletele multora. Și datorită acestor porunci de căpetenie, vedem cum în toate țările lumea laică vine în ajutorul bisericii și a slujitorilor ei, organizându-se în diferite asociații: pentru reînprospetarea vieții creștinești, pentru reîntroducerea moralei lui Isus la locul ce i-se cuvine, pentru apărarea cinstei și-a dreptății în familie și în stat, pentru a întreprinde acțiuni caritative, opere de binefacere, pentru lățirea împărăției lui Hristos pe pământ. Glasul de alarmă dat de către căpitanul nostru, Papa, care cheamă lumea creștină la luptă împotriva răului, împotriva împărăției satanei, care azi pare a fi ajuns la culme, are răsunet și pe plajurile noastre. Și la noi ca și în alte părți, începe lumea a se trezi, ce e drept cam cu greu, organizându-se în asociații de felul acesta. Între acestea locul de frunte îl ocupă fără îndoială

asociațiile femeiești cu caracter creștinesc între cari se numără și uniunea „Sf. Maria” a femeilor române unite din Gherla, care e condusă de un priceput comitet, în fruntea căruia stă distinsa d-nă Roza Vaida prezidentă, sufletul acestei uniuni, ocrotitoarea vieții morale familiare și mama săracilor, secundată îndeosebi de harnicul și cunoscutul profesor de pedagogie dela Școala Normală de băieți din loc dl Dr. Augustin Taloș secretarul general al uniunii.

Adunările generale nu trebuiesc să fie pentru noi prilejuri de reclamă. Ele trebuiesc să fie prilejuri de reculegere, de înălțare sufletească și de cimentare a dragostei de Dumnezeu și de frate. În ele trebuie să se oglindească întreaga viață și activitate a uniunii. Din ele trebuie să ne primim îndemnul de dragoste de munca și jertfă și de-a nădăjdui în viitorul ei mai strălucit. Azi mai mult ca oricând avem nevoie de acest îndemn. Azi, când credința în Dumnezeu și dragostea față de legea lui, lipsește din sufletele multora aproape cu desăvârșire, singura călăuză ocrotitoare a înaintașilor noștri singurul pedestal de granit care a fost în stare să înfrunte toate vijeliile, cari s'au năpustit asupra-ne veacuri de-arândul; când cinstea și omenia pentru mulți

sunt cunoscute numai după nume; când desinteresarea de binele public, nepăsarea de de-aproapele, vanitatea și reclama, cumulusul și lăcomia, pentru mulți sunt ridicate la rangul de dogmă; când toată lumea cere bani și avantajii; când toți aleargă după vițelii de aur; azi când dușmanii lui Isus în spiritul cel mai anticreștinesc sapă cu tot felul de mijloace meschine și oculte la slăbirea creștinismului nostru; azi mai mult ca oricând avem nevoie de aceste asociații, cari trebuie să fie pentru noi ca niște izvoare de energie morală, la care izvoare trebuie să se primească sufletele noastre, ca astfel împrăștiți și întăriți sufletește cu promisiunea lui Isus drept lozincă: „Îndrăzniți! Eu am biruit lumea“, să grăbim a pune stărilor valurilor murdare cari în zilele noastre se ridică tot mai amenințătoare. Aceasta este menirea asociațiilor religioase, a congreselor și-a adunărilor generale a acestora. Întorcerea lumii rebarbarizate de mașină la Isus, căutarea liniștii sufletului în bisericuțele păzite, în curățenia morală, în dragoste, adevăr, dreptate și celelalte virtuți vestite de Isus și cari azi stau fugărite. Numai Isus Hristos și legea lui este în stare a scoate omenirea din impasul în care se află.

Uniunea „Sf. Maria“ a femeilor române unite din Gheria, adânc convinsă de acest adevăr, luptă din toate puterile fără a cruța timp și oboseală, pentru a realiza în cercul ei de activitate acestea deziderate supreme. Ceea ce dovedește pe scurt darea de seamă asupra activității uniunii dela 10 Aprilie 1932, data ultimei adunări generale și până azi.

Uniunea „Sf. Maria“, dela ultima ei adunare generală și până azi a ținut 9 ședințe ordinare și a desfășurat următoarea activitate:

1. Activitate religio-morală.

Membrele din uniune s'au mărturisit și cuminecat la Paști 1932, la Sf. Marie-Mare, la mănăstirea Nicula, unde au fost în pelerinaj în corpore, dând prin aceasta exemplu vrednic de

urmat mulțimei credincioșilor cari cu aceasta ocazie se adună de pe tot întinsul eparhiei, ba chiar și alte părți mai îndepărtate, la toate sărbătorile Preacuratei și la Paști a. c.

În anul acesta 1933 se împlinesc 19 secole dela patimile, moartea și învierea Domnului Nostru Isus Hristos. Preafericitul Părinte Papa a declarat acest an de „An Sfânt“. Anul Sfânt a început în 2 Aprilie a. c. și va ține până în 1 Aprilie 1934. Membrele din uniune au luat imediat act despre aceasta și hotărârea, ca acest an să fie sărbătorit în mod deosebit prin mărturisiri și cuminecări dese, prin înoirea sufletească și îndreptarea vieții, respectând programul acestui an dat de autoritățile eclesiastice. Asemenea s'a lucrat mult pentru împodobirea bisericii. În anul acesta s'a dăruit bisericii catedrale un ornat nou în valoare de 3818 Lei, care în ziua de 21 Noemvrie a fost binecuvântat. Tot atunci s'a făcut pomenirea la Sf. Liturgie a membrilor vii din uniune și părăstas pentru membrele decedate.

2. Opere caritative.

a) Între acestea locul întâiu îl ocupă lăptăria copiilor săraci dela Școala Primară de Stat, care s'a înființat din binecuvântata inițiativă a Dlui profesor Dr. Augustin Taloș și cu concursul oamenilor înțelegători și de inimă din loc, care și în acest an de criză nemiloasă cu mari efortări s'a putut menține începând de la 21 Noemvrie 1932 până la 31 Martie a. c. hrănind zilnic cu lapte cald și pâine proaspătă 38 elevi săraci.

b) Ajutorarea săracilor.

De Paști 1932 s'au împărțit săracilor 60 kg. făină și mai multe ouă și alimente. Tot la Paști s'a mai distribuit în Vinerea-Mare săracilor suma de 200 lei, ca răscumpărare de cunună pe coșciugul fie iertatei Iuliana cândva Marțian fostă membră în comitet.

De Crăciun s'au împărțit haine și încălțăminte la 31 copii dela cele două școli de aplicație cât și dela școala primara de stat, în valoare de 3847 lei.

Tot de Crăciun s'au mai împărțit ajutoare la 82 văduve și bătrâni în valoare de 3260 lei; fetelor dela Institutul preventiv de minori ajutoare în valoare de 565 lei; alte ajutoare mai mărunte săracilor în valoare de 930 lei.

De Paști a. c. s'au împărțit peste 100 kg. făină, mai multe ouă și alte alimente în Vinerea-Mare la 53 văduve și la câțiva bătrâni ajutoare mai mici în bani.

văd. Lörinț Domnița — — 60 lei.

Fetelor din Inst. pt. cărți p. 90 „

văd. Bodocan Maria — — 200 „

Alexandru Pop — — 100 „

C. Topu agronom — — 100 „

Alexandru Roman — — 100 „

pe lângă cari a mai primit Alexandru Pop un ajutor lunar de 100 lei din Septembrie 1932 până la 1 Ianuarie a. c. și de 200 lei pe luna Ianuarie și 100 lei pe luna Februarie după moartea lui Poenar Mihai.

3. Alte opere caritative.

Pentru înfrumusețarea mormintelor eroilor la 1 Noembrie — Ziua morților — fiecare membră din comitet a fost rugată să-și trimită servitoarea pentru a le curăți și după putință să ducă și lumini cecece s'a și făcut. Uniunea s'a îngrijit de mormintele Bonda Ilie și soția pentru cari din suma de 1000 lei primită dela Primărie s'au cheltuit 200 lei la păzitor, 434 lei pentru repararea și vâpsirea gardului, 96 lei pentru cunună și luminări și restul s'a împărțit săracilor.

4. Ședințe culturale.

Una dintre cele mai frumoase serbări pe care le-a aranjat și în acest an uniunea a fost „Ziua Mamei“, cu concursul școlilor din loc. A conferențiat D-na Roza Vaida prezidentă, arătând în cuvinte binesimțite, ca o adevărată mamă iostul acesteia în familie și în societate. Au fost sărbătorite mai multe mame. Cu aceasta ocazie din flori s'au încasat 373 lei.

5. Uniunea în raport cu autorități și alte asociații.

Implinindu-se în toamna anului trecut 15 ani de rodnică și binecuvântată

arhierescă păstorire a Excelenței Sale Domnului Episcop Diecezan, uniunea trimite o telegramă omajială Excelenței Sale prezentând felicitările și sentimentele de loială supunere, recunoștință și omagiu față de bunul Părinte, la care Excelența Sa răspunde împărtășind membrilor arhierescă binecuvântare. Apoi a II-a zi de Crăciun găsindu-se în orașul nostru Excelența Sa Domnul Episcop, membrele din comitet s'au prezentat după Sf. Liturgie la vechea reședință pentru a exprima în numele Uniunii urările cuvenite.

În ziua de 1 Decembrie ca și în toate părțile țării s'a ținut și în orașul nostru o adunare de protest împotriva uneltirilor revizioniste dușmane, la care sărbătoare națională a participat și uniunea „Sf. Maria“ dovedind și prin aceasta, că femeia româncă la neceaz știe sa stea în ajutorul patriei și e gata oricând a-și jertfi totul pentru țară, neam și lege.

Uniunea a dat concursul ei binevoitor celorlalte asociații din loc fără deosebire de confesiune și neam și duce o legătură pretinească cu celelalte asociații cu scopuri pii din țara.

Membrele din uniune au luat parte la conferințele profesorilor secundari din loc, precum și la toate manifestațiile artistice și culturale de aici.

6. Colectări împreună cu alte Reuniuni.

De ziua eroilor d-nele din comitet au vândut insigne în valoare de 285 lei.

De Sf. Rusalii cu ocazia chetei pentru tuberculoși s'au adunat 895 lei în conlucrare cu celelalte societăți din loc. Cu aceasta ocazie la chetă ca și de alte ori s'a distins d-na colonel Eleonora Iuga.

7. Serate dansante.

Pentru augmentarea fondului necesar uniunii în ajurgerea scopurilor urmărite s'au aranjat următoarele întruniri; La 8 Septembrie un bal precedat de un program cu un venit curat de 5385 și un altul în 22 Aprilie cu un venit curat de 2243 lei

8. Donațiuni.

Ne ținem de o sfântă datorie pe lângă celea mai sincere mulțumiri de-a aduce la cunoștința adunării generale, că deși lumea întregă trece prin grele încercări și lipsuri materiale, șirul donatorilor, precum apare din raportul d-nei casieră, este destul de mare. Locul întâiu îl ocupă și de data aceasta Excelența Sa Domnul Episcop Diecezan și Onorata Primărie locală cari au dat totdeauna cu cea mai mare bunăvoință concursul și ajutor uniunei pentru ajungerea scopurilor urmărite. Apoi Reverendisimul Domn Pop Grigore canonic și Domnul Mihai Pop inspector pensionat cari asemenea au ajutat mult cu obolul domniei lor.

Aceasta este pe scurt activitatea desfășurată de către uniunea „Sf. Maria” dela ultima ei adunare generală pe care luându-o la cunoștință Vă rog să dați comitetului cuvenita descărcare.

Iar ca și închiere adaug: Am intrat într'un an stânt. Se împlinesc 19 secole dela patimile, moartea și învierea dumnezeescului Mântuitor. Anul acesta este „Anul Crucii”. Să folosim bine acest an. Să ne ațintim privirile în acest an mai mult asupra Sfintei Cruci, să căutăm să înțelegem și să pătrundem învățătura crucii prin care am recâștigat ceea ce au pierdut proto-părinții prin neascultare. Uniunea „Sf. Maria”, din acest an trebuie să iasă mai întărită și unită. Astfel cu forțe înalte să facă și mai mult pentru ajungerea scopurilor înalte ce le urmărește, convinsă fiind, că munca săvârșită și cauza care o reprezintă e sfântă. Pentru biserică, doctrina învingerii se bazează pe istoria pătimirii. Invierea lui Isus nu a strălucit în lume decât din mormântul de pe Golgota. Așa că nu ne facem iluzii trandafirii despre viitorul ce ne stă înainte. Dar nici nu ne plecăm neputincioși capetele, Isus Hristos și învățătura lui dumnezească e tăria noastră. În El ne e tot spijinul. „Fără de mine nimica nu puteți face”, a zis-o Mântuitorul și noi credem în

ceea ce a spus. Trăinicia bisericii nu depinde de la noi. Ea se bazează pe însuși adevărul veșnic Dumnezeu. Porțile iadului nu vor învinge, a promis-o Domnul. Istoria universală a înregistrat în analele sale de multe ori până acuma acest adevăr. Ideea creștină a dovedit de atâtea ori până acuma, că este singura, așezată la temelia oricărei instituții ominești este în stare să înfrunte veșnicia. Da! Biserica lui Isus Hristos nu va pieri. E așezată pe piara din unghiu, dumnezeescul ei înțemeitor. Inșă un lucru să luăm aminte, că aceasta promisiune nu a fost legată de țară și națiune. Nu a promis-o la Români. Să facem ca aceasta promisiune să se împlinească și la noi.

Gherla, la 7 Mai 1933.

Izidor Horgoș
secretar.

Diverse

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, precum am anunțat, la praznicul Adormirii Maicii Domnului, a pontificat Liturgia arhierescă la sf. Mănăstire dela Nicula, unde a conferit Ordul Preoției alor trei tineri leviți de-ai Domnului, clericilor absolvenți: Pompei Ciaca, Ioan Chezan și Ioan Rognean, în fața alor circa 20.000 peregrini veniți din toate părțile Ardealului. Prea Sfinția Sa în cadrele Pontificalului a ținut o grandioasă predică, ce a emoționat până la lacrimi numerosul auditor și personal a împălăzită cu Stimele Taine peste 500 de credincioși. Asupra peregrinajului dela Nicula, care și în anul acesta a decurs în proporții grandioase vom reveni cu amănunte prin un articol special.

În continuarea Apostoliei Sale, Prea Sfinția Sa în 20 August a. c. a fost în vizitație canonică în Gădălin și Vișa; în 27 August a. c. a consacrat biserica din Lelești, tractul Reteag;

iar Duminică proximă, în 3 Septembrie va consacra noua biserică dela Cioasa Frumuseții.

La Nașterea Prea Curatei (8 Septembrie a. c.) Prea Sfinția Sa va fi la sf. Mănăstire dela Lupșa, iar în 14 Septembrie a. c., Înălțarea Sfintei Cruci va fi în mijlocul peregrinilor adunați la Mănăstirea Strâmbului.

Despre toate acestea vom publica raport detaliat.

Aviz școlar

Cu începutul anului școlar 1932-33 Congregația Surorilor „Sf. Maria” a deschis la Cluj în str. Avram Iancu No. 8 o școală superioară de menaj pusă sub ocrotirea Episcopiei de Cluj-Gherla.

Aceasta școală, fiind singura de acest fel în Ardeal, are o foarte mare importanță pentru nevoile culturale din Transilvania, având menirea de a forma, din viitoarele mame, bune gospodine, pricepute conducătoare ale casei și competente educatoare ale familiei.

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 4 3-1933, s'a aprobat convenția încheiată între Episcopia de Cluj-Gherla și Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor referitor la funcționarea acestei școale, care a fost declarată „școală de stat cu caracter greco-catolic”. Asigurându-se pe deplin dreptul ei de publicitate, școala va putea elibera absolventelor ei diplome echivalente cu diplomele celorlalte școale ale Statului.

Școala are un curs elementar cu 4 clase, și unul normal superior cu 2 ani. În anul școlar 1932-33 a funcționat cl. I și a IV din cursul elementar și anul I din cursul normal superior. Cu începutul anului școlar 1933-34 vor funcționa cl. I și II-a din cursul elementar, anul I și II din cursul superior.

La cursul inferior se primesc, în clasa I, absolventele școalei primare, iar în cl. II elevele, cari au absolvit cl. I secundară, gimnaziu sau școală normală. În cursul superior se primesc fete cu bacalaureat sau diplomă de învățătoare.

După absolvirea cursului inferior elevele vor face 2 ani de practică la Plocești sau Iași, de unde vor primi diplomă de maestră de gospodărie pentru școalele de menaj, fiind salarizate ca maestrele școalelor secundare. Absolventele cursului superior vor obține diplomă de profesoare de gospodărie pentru școalele secundare, gimnaziu, școale normale, comerciale, profesionale, putând fi și profesoare de științele menajului la școalele de menaj de orice grad, fiind salarizate ca profesoarele școalelor secundare.

Activitatea ambelor cursuri se desfășoară prin lecțiuni practice și teoretice. Cursurile practice se predau înainte de masă în atelierile de bucătărie, spălat-călcăt, țesut și croitorie. Cursurile teoretice, cari împărtășesc elevelor cunoștințe generale și speciale de științele menajului, se predau după masă între orele 2—7.

Pe lângă elevele ordinare, cari trebuie să întrunească condițiile prevăzute mai sus și cari la absolvire vor primi o diplomă, se primesc și persoane cari nu reflectează la

aceasta, și vreau numai să se perfecționeze în unul din atelierile: bucătărie, spălat-călcăt, țesut, croitorie și lucru de mână. În ori care din aceste atelierile durată practicii nu poate fi mai mică de 3 luni. Practicantele pot primi o dovadă despre practica făcută și rezultatul obținut.

Cererile de primire se vor adresa Direcțiunii Școalei în Cluj, str. Avram Iancu Nr. 58, alăturându-se următoarele acte:

a) Pentru cursul inferior: 1. certificat de absolvire a școalei primare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

b) Pentru cursul superior: 1. Diploma de bacalaureat sau de învățătoare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

Amănunte se pot cere dela Direcțiune.

Direcțiunea Școalei de Menaj „Sf. Tereza” din Cluj, str. Avram Iancu 58.

Impodobirea bisericilor. — Atragem atențiunea Fraților preoți asupra atelierului de tâmplărie din Iclod, unde se pregătesc în mod artistic, solid și ieftin obiecte bisericesti.

Facem acest lucru din motivul, că atari obiecte, — chivote, feșnice, etc. — de cele mai de multe ori se obișnuiesc a se face în execuție necorespunzătoare, primitivă și scumpă. Scopul oficiului parohial, care are directiva artistic-rituală a lucrărilor, este chiar ca să stea într'ajutor Fraților preoți, cari doresc obiecte frumoase, practice și trainice cu preț moderat, cari să fie pozoabă cuviincioasă altarelor și bisericilor.

Până acum s'au executat chivote, feșnice, tetrapoduri, scrin pentru desfacerea produselor de presă bună, pe seama bisericilor din Fundătura, Dârja, Iclod, Iclodel, spre mulțumirea deplină a tuturor. Credem, că prin aceste șire facem un serviciu bun Fraților preoți și dăm orientare în cauza împodobirii bisericilor, care este atât de scumpă nouă tuturor.

Librăria Diecezană Gherla.

Aducem la cunoștința Prea Onorabelor Oficii protopopești și parohiale, că avem în depozit și putem expedia toate imprimările prescise prin veneratul ordin circular de sub Nr. 4185 1932 — pentru unificare impuse tuturor oficiilor protopopești și parohiale ale eparhiei de Cluj—Gherla.

Imprimările și prețurile lor sunt următoarele:

I.

Socoteli [cont de gestiune] coala 1, de înveliș	4 Lei
Socoteli [cont de gestiune] coala 2, venituri	3 "
Socoteli [cont de gestiune] coala 3, cheltuieli	3 "
Bugetul	4 "
Inventarul	3 "
Registrul de casă.	2 "

Exemplarul de casă (pentru oficiul parohial) din socoteli ce este un volum compactat, costă suma coalelor compactate după dorință + prețul compactării, ce face la exemplar 60—65 Lei.

Ziarul de casă compactat asemenea face suma prețului coalelor compactate + prețul compactării, ce la exemplar face 40—45 Lei.

II.

Form. 1. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului protopopesec (numai pentru trebuințele celor ce sunt delegați de Ordinariat pentru a face vizitația canonică). 2 Lei

Form. 2. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului parohial (numai pentru protopopi) coala 2 Lei.

Form. 3. Informațiuni despre preoții deficienți, sau în disponibilitate, domiciliați pe teritoriul protopopiatului și despre preoții profesori sau din alte slujbe, — (numai pentru oficiile protopopești). coala 2 Lei.

Form. 4. Informațiuni despre vădulele și orfanii de preoți domiciliați

pe teritoriul protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești), coala 2 Lei.

Form. 5. Datele statistice despre taria parohiei, coala 4 Lei.

Form. 6. Datele statistice despre starea protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești) coala 2 — 20 Lei.

III.

Registrul funcțiilor preoțești, coala 3 Lei.

Exemplarul compactat respectiv broșat din registrul de funcțiuni, costă din 10 coale 35 Lei, iar din 15 de coale 50 Lei.

Imprimările dorite se expediază dacă se trimite suma prețului înainte + 20 Lei pentru ambalaj și taxele de expediție, ori la dorință — și cu ramburs.

Direcțiunea Librăriei Diecezane.

A apărut de curând! *Cinstitul Paraclis sau Rânduiala Ca-*

nonului de mângâiere către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu o învățătură foarte folositoare tuturor drept credincioșilor creștini, dar mai ales pentru membrii și membrele Reuniunilor Mariane. Cu binecuvântarea Excelenței Sale Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu, Episcop român unit de Cluj-Gherla. Publicat de Părintele Canonic Dr. Victor Bojor.

Broșura, publicată în seria II, pentru popor a Bibliotecii din Cluj—Gherla, cuprinde pe 36 pagini, afară de rânduiala Paraclisului, prețioase învățături pentru Reuniunile Mariane: — 1. Ce este Creștinismul? 2. Ce este Reuniunea Mariană? 3. Evlavia către Maica Domnului, 4. Indemnuri spre Reuniuni Mariane. 5. Paraclisul către Maica Domnului. 6. Indulgențe pentru Paraclis. — Învățături practice, cari fac aceasta broșurică indispensabilă pentru orice preot, cantor sau membru în vre-o Reuniune Mariană. Se poate avea dela Librăria Diecezană Gherla, pentru prețul de 8 Lei, plus porto postal 3 Lei, trimițându-se suma înainte. Mult Onorații Domni Protopopi și Preoți, cari vor comanda, cel puțin 20 exemplare, trimițând în prealabil suma de 160 Lei, nu vor plăti porto postal.